

Xarxa Internacional per a la Innovació en Seguretat

Què és RISE?

Som una Red Internacional que **promou nous models de seguretat i innovació en les polítiques públiques** en els diferents nivells: locals, regionals, nacionals i internacionals.

Entenem que **les polítiques públiques de seguretat han de** superar la idea d'un sistema d'ordre, on preval la llei i el populisme punitiu, per **passar a un abordatge transversal que posi l'accent en la prevenció social i generi respostes que reverteixin de forma efectiva les causes de la delinqüència i les violències.**

Defensem que **és imprescindible situar la persona en el centre** de les polítiques públiques de seguretat, respectant i garantint els seus drets fonamentals, abordant totes les violències i **ampliant la seva capacitat de decisió i acció efectives en la definició d'aquestes polítiques.**

Ens proposem també fonamentar una nova cultura ciutadana de la seguretat promovent i col·laborant a la construcció d'un debat social ampli i informat.

Els àmbits d'interès de la Xarxa són:

- Les situacions problemàtiques que han d'abordar les polítiques públiques de seguretat: problemes de convivència, de criminalitat, d'emergències, entre d'altres.

- El tipus de respostes que ofereixen aquestes polítiques des de la prevenció, seguretat ciutadana, gestió de l'espai urbà, intel·ligència, justícia penal, generació i ús de dades i estadístiques, etc.

- La implementació: nous abordatges des de la gestió i direcció política de cossos policials i de seguretat, serveis de mediació i prevenció, transparència i rendició de comptes, control de la seguretat privada, entre d'altres.

- Els resultats de l'aplicació d'aquestes polítiques: millora dels drets de les persones, canvis en les percepcions de seguretat, no discriminació, etc.

Qui integrem RISE i què fem?

RISE és un **espai de construcció col·lectiva** conformat per persones dedicades a pensar i treballar activament la seguretat des de diferents territoris i múltiples àmbits i professions, com són, entre altres, la gestió pública, l'acadèmia, els moviments polítics i socials i les organitzacions no governamentals.

Busquem generar **propostes de polítiques públiques transformadores concretes, practicables i basades en evidències**, a partir de la definició d'un substrat de nous coneixements, acostant més la producció acadèmica a la gestió i a la intervenció directa, i integrant una multiplicitat d'actors que han estat tradicionalment fora dels debats sobre seguretat.

El nostre major potencial és l'obertura d'un espai per al debat social ampli i democràtic per tal de treballar de manera col·laborativa, **aprofitant l'experiència acumulada, generant aliances i sumant capacitats que possibilitin l'intercanvi de coneixements, recursos i experiències en diferents regions de l' món.**

Entre altres accions, ens proposem: elaborar posicionaments i campanyes d'incidència política; vincular professionals de diferents àrees i regions del món; elaborar continguts accessibles sobre temes d'actualitat o diversos aspectes de la gestió de la seguretat; oferir recursos i materials pràctics i útils per al disseny, la implementació i l'avaluació de polítiques públiques de seguretat i generar espais específics de debat, intercanvi o formació.

Per què cal repensar les polítiques i models de seguretat?

Vivim en contextos socioeconòmics cada vegada més globalitzats i complexos, on s'han modificat de manera radical els centres de poder i de decisió, i en els quals cada vegada es troben més dificultats per gestionar els efectes adversos de el model econòmic actual.

L'existència de violències i iniquitats estructurals i la necessitat dels poders públics de mantenir i protegir el sistema davant les constants crisis del capitalisme han donat origen o consolidat polítiques de seguretat que plantegen una resposta unívoca a el compliment de la llei i l'ordre, i se centren en les respostes punitives i en la criminalització dels sectors més vulnerats. Obviant, en general, les necessitats de resolució al conflicte social i polític, i donant la esquena a altres violències inherents al sistema com les violències masclistes o els delictes econòmics.

La inseguretat és present en les nostres societats de manera persistent i problemàtica. No obstant això, les polítiques i models hegemònics de seguretat, així

com les propostes dels nous totalitarismes, no ofereixen solucions efectives. Al contrari, contribueixen a agreujar la situació.

Davant la impossibilitat d'articular solucions eficaces, es proposen solucions de prevencionisme tàctic acompanyades sovint de restriccions a les llibertats pel conjunt de la població. Com a conseqüència, davant la promesa d'obtenir major seguretat, una part important de la població està disposada a acceptar la limitació de drets propis i aliens. El risc evident d'aquesta postura és la generació de demandes de més seguretat punitivista que acaben justificant els abusos de poder i les respostes totalitàries afavorint tàctiques de llei i ordre difícils de revertir. D'altra banda, acaba limitant l'espai dels actors i de les respostes de prevenció social dins l'àmbit de les polítiques públiques de seguretat i exclouent a la població de la seva construcció i avaluació.

A el context descrit, cal afegir l'arribada, el 2020, de la pandèmia del coronavirus, la qual deixa al descobert noves expressions d'aquests models, com per exemple, la delegació de les funcions de gestió de l'emergència a les forces armades -que haurien d'estar reservades a la protecció civil-. I fins i tot va impulsant una doctrina militar que planteja la seva participació en la gestió dels conflictes interns.

La gestió de la crisi ha mostrat que el problema rau en que l'Estat a alimentat la por i el paternalisme protector, en lloc de promoure la potenciació de la ciutadania i optar per enfortir la maduresa democràtica amb una participació activa. Si es vol llibertat, cal assumir un mínim d'incertesa, d'inseguretat. Cedir tota la llibertat a canvi de seguretat ens porta a assumir un protectorat permanent que és incompatible amb models democràtics d'una societat madura.

Com a contrapès a aquestes tendències, diferents moviments socials i polítics, com el feminisme, els moviments de reivindicació de la igualtat i els drets civils, contra el racisme o el canvi climàtic, van guanyant força i globalitat, i s'estableixen com un actor imprescindible per pensar una alternativa sòlida als models actuals de seguretat i gestió policial.

Existeixen també experiències de implementació de polítiques noves de seguretat, a nivell local o estatal, amb diferents graus de consolidació, però que majoritàriament abasten àmbits puntuals dins el model global i que, per tant, exigeixen ser referenciats, analitzats, difosos i potenciats.

Quins són els eixos d'innovació prioritaris per RISE?

Com hem avançat, considerem imprescindible innovar en les polítiques de seguretat, generant noves conceptualitzacions i propostes específiques, amb **solucions concretes, practicables i basades en evidències**, sobre com abordar les violències i el delictes.

Hem de revisar l'aplicació dels models de control de la poblacion, **renunciar al populisme punitiu**, i passar del prevencionismo tàctic a la neutralització de les causes, treballant en integrar els diferents nivells territorials generadors de polítiques: local, regional, nacional i internacional.

És imprescindible construir **polítiques de seguretat centrades en les persones**, incorporant la perspectiva de les víctimes des d'un lloc actiu i repensar les necessitats de reparació i la resposta de sistema, així com generar les condicions d'**accés a una justícia plural i equitativa**.

Cal **eliminar les pràctiques securitàries que menyscaben els drets** de grups marginalitzats o discriminats.

Creiem que també és clau generar **polítiques inclusives**, incorporant el principi de no discriminació i la perspectiva de gènere de manera transversal i donant lloc als col·lectius i grups socials tradicionalment exclosos d'aquesta construcció, així com revisar les limitacions d'accés als drets de ciutadania que esdevenen un factor d'inseguretat per a una part important de la població. El sistema de seguretat ha de garantir sempre el **respecte sense restriccions als drets humans** per part de tots els estaments de l'Estat, comptant amb mecanismes accessibles i efectius per a la seva protecció.

Es requereix millorar la **transparència -política, estadística i informativa-** per generar confiança, responsabilitat i participació i enfortir els sistemes de rendició de comptes, que han de generar informació accessible i comprensible a tota la ciutadania.

Les **forces de seguretat** tenen un paper important a jugar, però la seva professió requereix també urgentment un **canvi i una redefinició**. És urgent disposar d'un **sistema de justícia criminal integral totalment renovat** i que articuli els seus diferents elements (el normatiu, l'administració de justícia, la gestió policial i carcerària) tenint en compte la perspectiva de les víctimes i persones investigades. Cal **repensar** quins són **els objectius i el funcionament de la política criminal**, les tipologies delictives i la persecució penal.

D'altra banda, la necessària **separació entre les funcions de seguretat interior i defensa** porten a rebutjar rotundament que les forces armades tinguin ingerència o vinculació amb la seguretat ciutadana, l'ordre públic o la gestió de conflictes interns.

La seguretat és polièdrica i correspon a molts actors institucionals i sòcia. Per això cal generar polítiques que contemplin les relacions necessàries amb altres seguretats i exigir que es garanteixin les condicions materials d'existència per a l'exercici d'una vida digna, així com incorporar una **visió transversal** de la gestió de la seguretat en totes les etapes de la política pública -diagnòstic, disseny, implementació i avaluació- **i la relació amb altres polítiques**.

Finalment, en un entorn global on els sectors conservadors i els seus mitjans de comunicació massiva plantegen un debat al voltant de la seguretat en termes

dicotòmics i simplistes, també cal **democratitzar l'accés a la informació i exigir i fomentar un debat social informat sobre les polítiques de seguretat.**

Amb aquesta mirada i amb la fita de contribuir des de la construcció col·lectiva a donar resposta a aquestes qüestions sota un canvi de paradigma en la generació de propostes en polítiques públiques de seguretat, neix RISE, Xarxa Internacional per a la Innovació en Seguretat.

Quins són els objectius de RISE?

<i>Objectius Estratègics</i>	<i>objectius programàtics</i>
<p>1. <i>Crear una comunitat de coneixement i de pràctica amb capacitat per revisar críticament les polítiques de prevenció i seguretat, i proposar accions innovadores i aplicables.</i></p>	<p>a. Incorporar a la xarxa professionals, polítics/ques i activistes d'un ampli nombre de països compromesos amb els valors / idees de RISE.</p> <p>b. Organitzar espais de contacte i intercanvi dins de la comunitat.</p>
<p>2. <i>Generar nous models de seguretat.</i></p>	<p>a. Establir continguts programàtics i sobre el model.</p>
	<p>b. Produir continguts d'actualitat i divulgatius.</p>
<p>3. <i>Incidir en la definició i implementació de polítiques públiques de seguretat.</i></p>	<p>a. Difondre entre responsables públics el model de seguretat promogut per RISE.</p>
	<p>b. Generar i promoure solucions de seguretat efectives.</p>
	<p>c. Definir estàndards i validacions de polítiques d'acord amb el model promogut per RISE.</p>
<p>4. <i>Fonamentar una cultura ciutadana de la seguretat.</i></p>	<p>a. Fomentar el debat constructiu i de qualitat sobre polítiques públiques de seguretat.</p>
	<p>b. Col·laborar en la construcció de coneixement de la ciutadania sobre la seguretat i les seves polítiques.</p>

c. Integar els actors organitzats que treballen / analitzen el tema de la seguretat amb l'enfocament de RISE.

d. Promoure una consciència ciutadana de reconeixement i defensa dels drets propis i aliens.